

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 8. joulukuuta 2020
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2020/0296(NLE)

12016/1/20
REV 1

CORDROGUE 54

EHDOTUS

Kom:n asiak. nro:	COM(2020) 659 final/2
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI huumausainetoimikunnan uudelleen koolle kutsutussa 63. istunnossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta, joka koskee aineiden listaamista vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla, ja psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen mukaisesti

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2020) 659 final/2.

Liite: COM(2020) 659 final/2

Bryssel 8.12.2020
COM(2020) 659 final/2

2020/0296 (NLE)

COM(2020) 659 final of 16.10.2020 downgraded on 8.12.2020.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

huumausainetoimikunnan uudelleen koolle kutsutussa 63. istunnossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta, joka koskee aineiden listaamista vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla, ja psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen mukaisesti

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä huumausainetoimikunnan uudelleen koolle kutsutussa 63. istunnossa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä listata aineita YK:n vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla, ja psykotrooppisia aineita koskevan YK:n vuoden 1971 yleissopimuksen mukaisesti. Huumausainetoimikunnan uudelleen koolle kutsuttu 63. istunto on tarkoitus pitää 3. ja 4. joulukuuta 2020.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. YK:n vuoden 1961 huumausaineyleissopimus, sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla, ja psykotrooppisia aineita koskeva YK:n vuoden 1971 yleissopimus

Yhdistyneiden kansakuntien (YK) vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla, jäljempänä 'huumausaineyleissopimus'¹, tarkoituksena on torjua huumausaineiden väärinkäyttöä koordinoitulla kansainvälisellä toiminnalla. Sen yhteydessä toteutetaan kahdenlaisia toimia ja valvontaa. Ensinnäkin sillä pyritään rajoittamaan huumausaineiden hallussapito, käyttö, kauppa, jakelu, tuonti, vienti, valmistus ja tuotanto ainoastaan lääketieteellisiin ja tieteellisiin tarkoituksiin. Toiseksi sillä torjutaan huumekauppaa kansainvälisen yhteistyön avulla huumekauppiaiden toiminnan estämiseksi ja hillitsemiseksi.

Psykotrooppisista aineista vuonna 1971 tehdyllä YK:n yleissopimuksella, jäljempänä 'psykotrooppisia aineita koskeva yleissopimus'², perustettiin kansainvälinen psykotrooppisten aineiden valvontajärjestelmä. Sillä monipuolistettiin ja laajennettiin järjestelmän piiriin kuuluvien huumausaineiden joukkoa ja otettiin käyttöön useita synteettisiä huumausaineita koskevat valvontatoimet toisaalta niiden väärinkäyttömahdollisuuksien ja toisaalta niiden hoidollisen arvon perusteella.

Kaikki EU:n jäsenvaltiot ovat yleissopimusten osapuolia, mutta unioni ei ole.

2.2. Huumausainetoimikunta

Huumausainetoimikunta (CND) on YK:n talous- ja sosiaalineuvoston (Ecosoc) alainen elin, jonka tehtävät ja toimivaltuudet on vahvistettu muun muassa mainituissa kahdessa yleissopimuksessa. Siihen kuuluu 53 YK:n jäsenvaltiota, jotka Ecosoc on valinnut. Joulukuussa 2020 huumausainetoimikunnassa on 12 EU:n jäsenvaltiota, joilla on äänioikeus.³ Unioni osallistuu huumausainetoimikunnan työskentelyyn tarkkailijana.

2.3. Suunniteltu huumausainetoimikunnan säädös

Huumausainetoimikunta tarkistaa säännöllisesti ainelistoja, jotka on liitetty mainittuihin yleissopimuksiin. Tarkistukset perustuvat suosituksiin, jotka Maailman terveysjärjestö (WHO) antaa humeriippuvuutta käsittelevän asiantuntijakomiteansa lausuntojen perusteella.

¹ Yhdistyneet kansakunnat, Sopimussarja, osa 978, nro 14152.

² Yhdistyneet kansakunnat, Sopimussarja, osa 1019, nro 14956.

³ Seuraavat 12 jäsenvaltiota ovat 1. tammikuuta 2020 alkaen huumausainetoimikunnan äänioikeutettuja jäseniä: Alankomaat, Belgia, Espanja, Italia, Itävalta, Kroatia, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Tšekki ja Unkari.

WHO toimitti 24. tammikuuta 2019 YK:n pääsihteerille⁴ kuusi suositusta, jotka annettiin asiantuntijakomitean 41. kokouksessa tehdyn kannabista ja kannabikseen liittyviä aineita koskevan kriittisen tarkastelun perusteella.

Huumausainetoimikunta päätti 4. maaliskuuta 2020⁵ lykätä suosituksista äänestämistä uudelleen koolle kutsuttuun 63. istuntoonsa, joka on tarkoitus järjestää 3. ja 4. joulukuuta 2020 Wienissä.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Yleissopimusten listoihin tehtävät muutokset vaikuttavat suoraan unionin lainsäädännön soveltamisalaan huumausaineiden valvonnan alalla kaikissa jäsenvaltioissa. Laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamisesta 25 päivänä lokakuuta 2004 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2004/757/YOS⁶, jäljempänä 'puitepäätös', 1 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti "huumausaineella" tarkoitetaan joko huumausaineyleissopimuksen tai psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa ainetta, samoin kuin puitepäätöksen liitteessä lueteltuja aineita. Sen vuoksi puitepäätöstä sovelletaan aineisiin, jotka on sisällytetty huumausaineyleissopimuksen ja psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen listoihin. Näin ollen kaikki näiden yleissopimusten listoihin tehtävät muutokset vaikuttavat suoraan EU:n yhteisiin sääntöihin ja muuttavat niiden soveltamisalaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Tähän ei vaikuta se, onko kyseinen aine jo saatettu valvontatoimien piiriin unionissa.

Kannabista ja kannabikseen liittyviä aineita, joista tehtiin kriittinen tarkastelu huumeriippuvuutta käsittelevän asiantuntijakomitean 41. kokouksessa ja annettiin kuusi WHO:n suositusta 24. tammikuuta 2019, valvotaan nyt kansainvälisesti joko huumausaineyleissopimuksen tai psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen nojalla:

- **"Kannabis ja kannabishartsit"** kuuluvat huumausaineyleissopimuksen listaan I. Lisäksi "kannabis ja kannabishartsit" kuuluvat huumausaineyleissopimuksen listaan IV, joka sisältää erityisen vaarallisina pidettyjä aineita.
- **Dronabinoli (delta-9-tetrahydrokannabinoli)** sisältyy psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen listaan II.
- **Tetrahydrokannabinoli** (delta-9-tetrahydrokannabinolin isomeerit) sisältyy psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen listaan I.
- **"Kannabisuutteet ja -tinktuurat"** kuuluvat huumausaineyleissopimuksen listaan I.

⁴ https://www.who.int/medicines/access/controlled-substances/UNSG_letter_ECDD41_recommendations_cannabis_24Jan19.pdf?ua=1. WHO lähetti 5. elokuuta 2020 YK:n pääsihteerin toimistoon kirjeen, jossa selvennettiin, että ilmaisu "sisältää delta-9-tetrahydrokannabinolia (dronabinolia)" olisi katsottava osaksi kannabiksen ja dronabinolin lääkevalmisteita koskevan suosituksen tekstiä.

⁵ Huumausainetoimikunnan päätös 63/14. https://www.unodc.org/documents/commissions/CND/Drug_Resolutions/2020-2029/2020/Decision_63_14.pdf.

⁶ EUVL L 335, 11.11.2004, s. 8; päätös sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston puitepäätöksen 2004/757/YOS muuttamisesta uusien psykoaktiivisten aineiden sisällyttämiseksi huumausaineen määritelmään ja neuvoston päätöksen 2005/387/YOS kumoamisesta 15 päivänä marraskuuta 2017 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2017/2103, EUVL L 305, 21.11.2017, s. 12.

- **”Kannabidiolivalmisteita”** valvotaan osana huumausaineyleissopimuksen listassa I olevaa kohtaa ”kannabisuutteet ja -tinktuurat”.
- **”Kannabiksen ja dronabinolin lääkevalmisteita”** valvotaan kannabispohjaisina valmisteina osana huumausaineyleissopimuksen listaa I tai valmisteina, joissa käytetään synteettistä delta-9-tetrahydrokannabinolia, osana psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen listaa II.

Komission ehdotus unionin kannaksi perustuu näyttöön. Siinä on otettu huomioon asiakirjat, jotka ovat saatavilla huumeriippuvuutta käsittelevän WHO:n asiantuntijakomitean kokouksia varten, vastaukset, jotka WHO, kansainvälinen huumausaineiden valvontalautakunta INCB ja YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaava järjestö UNODC antoivat huumausainetoimikunnan istuntojenvälisissä kokouksissa (4. kokous järjestettiin 24. kesäkuuta 2019 ja 5. kokous 23. syyskuuta 2019) omien toimivaltuuksiensa mukaisesti⁷, INCB:n laatima analyysi WHO:n suositusten vaikutuksista⁸ sekä huumausainetoimikunnan 25. ja 26. kesäkuuta ja 24. ja 25. elokuuta järjestämät ajankohtaiset keskustelut⁹. Siinä otetaan huomioon jäsenvaltioiden kanssa horisontaalisen huumausainetyöryhmän puitteissa käyty yhteydenpito ja Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen EMCDDA:n alalla toteuttama työ.

Komission ehdotuksessa unionin kannaksi ehdotetaan, että WHO:n suosituksista tuetaan vain joitakin eli sellaisia, joissa otetaan huomioon niitä koskevan tieteellisen tiedon kehitys ja jotka eivät johtaisi merkittävään muutokseen näiden aineiden valvonnassa.

Useille suosituksille on kuitenkin tyypillistä, etteivät niiden oikeudelliset ja käytännön vaikutukset ja seuraukset ole selkeitä uusien valvontatoimenpiteiden tai niiden puutteen suhteen. Komission ehdotuksessa unionin kannaksi ehdotetaan tämän vuoksi, että näitä suosituksia vastustetaan.

Unionin on vahvistettava kantansa ennen huumausainetoimikunnan kokousta, jossa on tarkoitus päättää aineiden listaamisesta. Koska unioni toimii huumausainetoimikunnassa vain tarkkailijana rajoitetuin valtuuksin, huumausainetoimikunnan jäsenenä joulukuussa 2020 olevien jäsenvaltioiden olisi esitettävä yhteinen kanta yhdessä unionin etujen mukaisesti. Unioni ei ole näiden yleissopimusten osapuoli, mutta sillä on yksinomainen toimivalta tällä alalla.

Tämän vuoksi komissio esittää ehdotuksen huumausainetoimikunnan uudelleen koolle kutsutussa 63. istunnossa Euroopan unionin puolesta otettavasta unionin kannasta, joka huumausainetoimikunnan jäsenenä joulukuussa 2020 toimivien jäsenvaltioiden on määrä esittää ja joka koskee aineiden listaamista huumausaineyleissopimuksen ja psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen mukaisesti. Komissio esittää tällaisen unionin kantaa koskevan ehdotuksen nyt kuudetta kertaa.¹⁰ Neuvosto on aiemmilla kerroilla hyväksynyt

⁷ Ks. kaikkien kysymysten ja vastausten kokoelma 26. marraskuuta 2019 alkaen osoitteessa https://www.unodc.org/documents/commissions/CND/CND_Sessions/CND_63/CRPs/ECN72020_CRP_4_V2000845.pdf

⁸ Analyysi kannabista ja kannabikseen liittyviä aineita koskevien WHO:n suositusten vaikutuksista kansainvälisen huumausainevalvontajärjestelmän valvontavaatimuksiin, 15. kesäkuuta 2020, INCB:n sihteeristö.

⁹ Lokakuun 6. ja 7. päivänä 2020 on tarkoitus järjestää uusi ajankohtainen kokous, jossa keskustellaan kannabista ja kannabishartsia koskevasta WHO:n suosituksesta. Huumausainetoimikunnan istuntojenvälinen kokous pidetään 8. lokakuuta, jolloin on tarkoitus saattaa päätökseen kaikkia suosituksia koskevat keskustelut.

¹⁰ COM(2017) 72 final; COM(2018) 31 final; COM(2019) 862 final; COM(2019) 624 ja COM(2019) 631.

unionin kannat¹¹, joten EU:n on ollut mahdollista esiintyä yhtenä rintamana aikaisemmissa huumausainetoimikunnan kokouksissa, joissa käsiteltiin aineiden listaamista koskevia kansainvälisiä päätöksiä, koska huumausainetoimikuntaan kuuluvat jäsenvaltiot äänestivät hyväksytyn unionin kannan mukaisesti.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä 'SEUT-sopimus') 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä *"sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita"*.

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohtaa sovelletaan riippumatta siitä, onko unioni kyseisen elimen jäsen vai kyseisen sopimuksen osapuoli¹². Ilmaisuihin *'säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia'* kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka *"voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjät antaa"*¹³.

Huumausainetoimikunta on kyseisessä artiklassa tarkoitettu *"sopimuksella perustettu elin"*, koska se on Yhdistyneiden kansakuntien järjestön Ecosocin perustama elin, jolle on osoitettu erityisiä tehtäviä huumausaineyleissopimuksessa ja psykotrooppisia aineita koskevassa yleissopimuksessa.

Huumausainetoimikunnan päätökset aineiden listaamisesta ovat SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuja *"säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia"*. Huumausaineyleissopimuksen ja psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen mukaan huumausainetoimikunnan päätökset tulevat sitoviksi ilman eri toimenpiteitä, paitsi jos jokin osapuoli on asettanut määräajassa toimittanut päätöksen Ecosocille uudelleentarkasteltavaksi.¹⁴ Asiaa koskevat Ecosocin päätökset ovat lopullisia. Aineiden listaamista koskevilla huumausainetoimikunnan päätöksillä on oikeusvaikutuksia myös EU:n oikeusjärjestelmään ottaen huomioon, että ne voivat vaikuttaa ratkaisevasti EU:n lainsäädännön sisältöön eli neuvoston puitepäätökseen 2004/757/YOS. Yleissopimusten listoihin tehtävät muutokset vaikuttavat suoraan tämän unionin säädöksen soveltamisalaan.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee.

¹¹ Neuvosto hyväksyi aiemmat unionin kannat 7. maaliskuuta 2017, 27. helmikuuta 2018, 5. maaliskuuta 2019 ja 17. helmikuuta 2020.

¹² Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 64 kohta.

¹³ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

¹⁴ Huumausaineyleissopimuksen 3 artiklan 7 kohta; psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen 2 artiklan 7 kohta.

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tarkoitus ja sisältö liittyvät laittomaan huumausainekauppaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohta. Siinä määritellään laitton huumausainekauppa rikokseksi, joka on luonteeltaan rajatylittävää, ja annetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle valtuudet säätää rikosten ja seuraamusten määrittelyä koskevista vähimmäissäännöistä tällä alalla.

4.3. Eriytetty yhdentyminen

Neuvoston puitepäätos 2004/757/YOS, sellaisena kuin sitä sovelletaan 22. marraskuuta 2018 saakka, sitoo Tanskaa. Puitepäätoksen 1 artiklan mukaan ”huumausaineilla” tarkoitetaan aineita, jotka kuuluvat joko huumausaineyleissopimuksen tai psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen soveltamisalaan.

Koska aineiden listaamista koskevat huumausainetoimikunnan päätökset vaikuttavat niihin laitonta huumausainekauppaa koskeviin yhteisiin sääntöihin, jotka sitovat Tanskaa, Tanska osallistuu unionin puolesta otettavan kannan vahvistamista koskevan neuvoston päätöksen antamiseen silloin kun tällaisia aineiden listaamista koskevia päätöksiä annetaan.

4.4. Päätelmät

Tämän ehdotuksen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole talousarviovaikutuksia.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

huumausainetoimikunnan uudelleen koolle kutsutussa 63. istunnossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta, joka koskee aineiden listaamista vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla, ja psykotrooppisia aineita koskevan vuoden 1971 yleissopimuksen mukaisesti

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 83 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Vuonna 1961 tehty Yhdistyneiden kansakuntien (YK) huumausaineyleissopimus, sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla, jäljempänä 'huumausaineyleissopimus'¹, tuli voimaan 8 päivänä elokuuta 1975.
- (2) Huumausaineyleissopimuksen 3 artiklan nojalla huumausainetoimikunta voi päättää aineiden lisäämisestä kyseisen yleissopimuksen listoihin. Huumausainetoimikunta voi tehdä listoihin muutoksia vain Maailman terveysjärjestön, jäljempänä 'WHO', suositusten perusteella, mutta se voi myös päättää, että WHO:n suositettamia muutoksia ei tehdä.
- (3) Psykotrooppisista aineista vuonna 1971 tehty YK:n yleissopimus, jäljempänä 'psykotrooppisia aineita koskeva yleissopimus'², tuli voimaan 16 päivänä elokuuta 1976.
- (4) Psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen 2 artiklan nojalla huumausainetoimikunta voi WHO:n suositusten perusteella päättää sekä aineiden lisäämisestä kyseisen yleissopimuksen listoihin että niiden poistamisesta. Huumausainetoimikunnalla on laaja harkintavalta ottaa huomioon taloudellisia, sosiaalisia, oikeudellisia, hallinnollisia ja muita tekijöitä, mutta se ei saa toimia mielivaltaisesti.
- (5) Kummankin yleissopimuksen listoihin tehtävät muutokset vaikuttavat suoraan unionin lainsäädännön soveltamisalaan huumausaineiden valvonnan alalla. Neuvoston puitepäätöstä 2004/757/YOS³ sovelletaan näiden yleissopimusten listoissa lueteltuihin aineisiin. Näin ollen kaikki näiden yleissopimusten listoihin tehtävät muutokset vaikuttavat suoraan unionin yhteisiin sääntöihin ja muuttavat niiden soveltamisalaa

¹ Yhdistyneet kansakunnat, Sopimussarja, osa 978, nro 14152.

² Yhdistyneet kansakunnat, Sopimussarja, osa 1019, nro 14956.

³ Neuvoston puitepäätös 2004/757/YOS, tehty 25 päivänä lokakuuta 2004, laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamisesta, EUVL L 335, 11.11.2004, s. 8.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

- (6) Huumausainetoimikunnan on määrä hyväksyä uudelleen koolle kutsutussa 63. istunnossaan Wienissä 3 ja 4 päivänä joulukuuta 2020 päätöksiä kannabiksesta ja kannabikseen liittyvistä aineista, joita jo valvotaan huumausaineyleissopimuksen tai psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen nojalla.
- (7) Unioni ei ole näiden YK:n yleissopimusten osapuoli. Sillä on tarkkailijan asema huumausainetoimikunnassa, johon joulukuussa 2020 kuuluu 12 EU:n jäsenvaltiota, joilla on äänioikeus.⁴ Sen vuoksi nämä jäsenvaltiot on valtuutettava esittämään unionin kanta, joka koskee aineiden listaamista huumausaineyleissopimuksen ja psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen mukaisesti, koska kansainväliset päätökset aineiden lisäämisestä yleissopimusten listoihin kuuluvat unionin yksinomaisen toimivallan piiriin.
- (8) WHO toimitti 24 päivänä tammikuuta 2019⁵ kuusi suositusta, jotka annettiin huumeriippuvuutta käsittelevän WHO:n asiantuntijakomitean, jäljempänä 'WHO:n asiantuntijakomitea', 41. kokouksessa tehdyn kannabista ja kannabikseen liittyviä aineita koskevan kriittisen tarkastelun perusteella. Näillä suosituksilla ei pyritä antamaan hyväksyntää kannabiksen tai kannabikseen liittyvien aineiden viihdekäytölle.
- (9) WHO:n asiantuntijakomitean arvion mukaan **kannabis ja kannabisharts** eivät erityisen todennäköisesti aiheuta vastaavia haittavaikutuksia kuin muut huumausaineyleissopimuksen listaan IV kuuluvat aineet. Lisäksi kannabisvalmisteet ovat osoittaneet terapeuttista potentiaalia kivun hoidossa ja muiden lääketieteellisten tilojen, kuten epilepsian ja multippliskleroosiin liittyvän spastisuuden, hoidossa.
- (10) WHO katsoi, että kannabis ja kannabisharts olisi lisättävä listalle sellaiselle valvontatasolle, joka ehkäisee kannabiksen käytön haittoja, mutta ei kuitenkaan toimi esteenä sille, että kannabikseen liittyviä valmisteita käytetään sekä tutkitaan ja kehitetään lääketieteellisiin tarkoituksiin. Tämän vuoksi WHO totesi, ettei kannabiksen ja kannabishartsin sisällyttäminen listaan IV vastaa kriteereitä, joiden mukaisesti huumausaine kuuluu listaan IV.
- (11) Suosituksella ei muuteta kannabiksen ja kannabishartsin kansainvälistä valvontatasoa. Siinä otetaan asianmukaisesti huomioon alan tieteellinen kehitys sen jälkeen, kun kannabis ja kannabisharts sisällytettiin ensimmäisen kerran huumausaineyleissopimukseen. Kannabiksen ja kannabishartsin poistaminen huumausaineyleissopimuksen listasta IV hyödyttäisi yhteisen tietämyksen lisäämistä sekä kannabiksen terapeuttisesta käytöstä että siihen liittyvistä haitoista.
- (12) Tämän vuoksi unionin kantana olisi oltava, että kannabis ja kannabisharts poistetaan huumausaineyleissopimuksen listasta IV.
- (13) WHO:n asiantuntijakomitean arvion mukaan **delta-9-tetrahydrokannabinoli ja sen aktiivinen stereoisomeeri dronabinoli**, erityisesti sen erittäin puhtaat laittomat johdannaiset, voivat aiheuttaa vähintään kannabiksen veroisia haittavaikutuksia, riippuvuutta ja väärinkäyttömahdollisuuksia, ja kannabis sisältyy

⁴ Seuraavat 12 jäsenvaltiota ovat 1. tammikuuta 2020 alkaen huumausainetoimikunnan äänioikeutettuja jäseniä: Alankomaat, Belgia, Espanja, Italia, Itävalta, Kroatia, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Tšekki ja Unkari.

⁵ https://www.who.int/medicines/access/controlled-substances/UNSG_letter_ECDD41_recommendations_cannabis_24Jan19.pdf?ua=1

huumausaineyleissopimuksen listaan I. Jos ainetta voidaan väärinkäyttää ja se aiheuttaa samanlaisia haittavaikutuksia kuin aine, joka on jo listattu huumausaineyleissopimukseen, se olisi tavallisesti lisättävä samaan listaan kuin kyseinen aine. Koska delta-9-tetrahydrokannabinolia voidaan käyttää väärin samoin kuin kannabista ja sillä on samanlaisia haittavaikutuksia, se täyttää huumausaineyleissopimuksen listaan I sisällyttämisen kriteerit.

- (14) Lisäksi WHO katsoo, että delta-9-tetrahydrokannabinolin sisällyttäminen samaan yleissopimukseen ja samaan listaan kuin kannabis eli huumausaineyleissopimuksen listaan I helpottaisi merkittävästi yleissopimusten valvontatoimenpiteiden toteuttamista jäsenvaltioissa. Tämän vuoksi WHO on suositellut, että delta-9-tetrahydrokannabinoli ja sen aktiivinen stereoisomeeri dronabinoli sisällytetään huumausaineyleissopimuksen listaan I, ja jos tämä suositus hyväksytään, poistetaan psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen listasta II.
- (15) Suosituksella ei muuteta delta-9-tetrahydrokannabinolin ja sen aktiivisen stereoisomeerin dronabinolin kansainvälistä valvontatasoa. Lisäksi sillä voitaisiin edistää valvontatoimenpiteiden toteuttamista jäsenvaltioissa.
- (16) Tämän vuoksi unionin kantana olisi oltava, että delta-9-tetrahydrokannabinoli ja sen aktiivinen stereoisomeeri dronabinoli sisällytetään huumausaineyleissopimuksen listaan I, ja jos kyseinen suositus hyväksytään, poistetaan psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen listasta II.
- (17) WHO:n asiantuntijakomitean arvion mukaan **tetrahydrokannabinolilla (delta-9-tetrahydrokannabinolin isomeereillä)**, joka sisältyy psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen listaan I, ei ole samanlaisia väärinkäyttöön johtavia ja haitallisia vaikutuksia kuin delta-9-tetrahydrokannabinolilla, mutta koska kaikki delta-9-tetrahydrokannabinolin kuusi isomeeriä ovat kemiallisesti samankaltaisia, näitä isomeerejä on hyvin vaikeaa erottaa delta-9-tetrahydrokannabinolista tavanomaisilla kemiallisen analyysin menetelmillä. Lisäksi näiden kuuden isomeerin sisällyttäminen samaan yleissopimukseen ja samaan listaan delta-9-tetrahydrokannabinolin kanssa eli huumausaineyleissopimuksen listaan I helpottaisi delta-9-tetrahydrokannabinolin kansainvälisen valvonnan toteuttamista ja tukisi jäsenvaltioiden valvontatoimenpiteiden toteuttamista kansallisella tasolla. Sen vuoksi WHO suosittelee, että tetrahydrokannabinoli (delta-9-tetrahydrokannabinolin isomeerit) lisätään huumausaineyleissopimuksen listaan I, mikäli huumausainetoimikunta hyväksyy dronabinolin ja sen stereoisomeerien (delta-9-tetrahydrokannabinoli) lisäämisen huumausaineyleissopimuksen listaan I ja, jos tämä suositus hyväksytään, poistetaan psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen listasta I.
- (18) Suosituksella ei muuteta tetrahydrokannabinolin (delta-9-tetrahydrokannabinolin isomeerit) kansainvälistä valvontatasoa. Suositus on paremman sääntelyn periaatteiden mukainen, ja sillä voitaisiin edistää valvontatoimenpiteiden toteuttamista jäsenvaltioissa.
- (19) Tämän vuoksi unionin kantana olisi oltava, että tetrahydrokannabinoli (delta-9-tetrahydrokannabinolin isomeerit) lisätään huumausaineyleissopimuksen listaan I, mikäli huumausainetoimikunta hyväksyy suosituksen, jonka mukaan dronabinoli ja sen stereoisomeerit (delta-9-tetrahydrokannabinoli) lisätään huumausaineyleissopimuksen listaan I, ja jos kyseinen suositus hyväksytään, poistetaan psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen listasta I.

- (20) Jotta voidaan varmistaa delta-9-tetrahydrokannabinolin ja sen aktiivisen stereoisomeerin dronabinolin sekä tetrahydrokannabinolin (delta-9-tetrahydrokannabinolin isomeerien) listaamisen johdonmukaisuus ja estää riski siitä, että jokin näistä aineista saattaisi sisältyä sekä huumausaineyleissopimuksen että psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen listaan, jäsenvaltioiden olisi voitava ilmaista unionin kanta näihin aineisiin äänestämällä yhtenä ryhmänä.
- (21) WHO:n asiantuntijakomitean arvion mukaan **kannabisuutteiden ja -tinktuuroiden**, sellaisina kuin ne on mainittu huumausaineyleissopimuksessa, psykoaktiivisten ominaisuuksien vaihtelu johtuu pääasiassa näihin uutteisiin ja tinktuuroihin sisältyvän delta-9-tetrahydrokannabinolin vaihtelevista pitoisuuksista. Joillakin kannabisuutteilla ja -tinktuuroilla, joilla ei ole psykoaktiivisia ominaisuuksia – pääasiassa kannabidiolilla – on lupaavia terapeuttisia käyttötarkoituksia. Eri maissa valvontatoimenpiteitä toteuttavien vastuuviranomaisten kannalta on haasteellista, että eri valmisteita, joissa on eri pitoisuus delta-9-tetrahydrokannabinolia, valvotaan osana samaa kohtaa (”Uutteet ja tinktuurat”) ja samaa listaa. Lisäksi huumausaineyleissopimuksen mukainen valmisteiden määritelmä saattaa kattaa kaikki tuotteet, jotka ovat kannabiksen ”uutteita ja tinktuuroita”, kannabiksen ”valmisteina”, ja myös, jos noudatetaan komitean suositusta siirtää dronabinoli huumausaineyleissopimuksen listaan I, dronabinolin ja sen stereoisomeerien ”valmisteina”. Tämän vuoksi WHO on suositellut, että uutteet ja tinktuurat olisi poistettava huumausaineyleissopimuksen listasta I.
- (22) WHO:n tämän suosituksen jälkeen antamissa tiedoissa⁶ sekä kansainvälisen huumausaineiden valvontalautakunnan (INCB) laatimassa analyysissä⁷ suosituksen vaikutuksista selvennetään, että suosituksella ei muuteta kannabisuutteiden ja -tinktuuroiden kansainvälistä valvontatasoa eikä suosituksella odoteta olevan vaikutuksia jäsenvaltioiden valvonta- ja/tai raportointivaatimukseen. Muutoksella myös lisätään varmuutta sellaisten tuotteiden valvonnasta, jotka on johdettu ilman liuotinta ja käyttämällä lämpöä ja painetta.
- (23) Tämän vuoksi unionin kantana olisi oltava, että ne äänestävät suosituksen puolesta, joka koskee uutteiden ja tinktuuroiden poistamista huumausaineyleissopimuksen listasta I.
- (24) WHO:n asiantuntijakomitean arvion mukaan **kannabidiolia** on kannabiksessa ja kannabishartsissa, mutta sillä ei ole psykoaktiivisia ominaisuuksia eikä potentiaalia väärinkäyttöön tai riippuvuuden aiheuttamiseen. Sillä ei ole merkittäviä haittavaikutuksia. Lisäksi kannabidiolin on osoitettu olevan tehokas tiettyjen hoitoon vastaamattomien, lapsuudessa puhjenneiden epilepsiaoireyhtymien hallinnassa.
- (25) WHO totesi, että kannabiskasvin valmisteina tuotetut lääkkeet, joilla ei ole psykoaktiivisia vaikutuksia, sisältävät hyvin pieniä määriä delta-9-tetrahydrokannabinolia ja että tarkka kemiallinen analyysi, jossa havaitaan delta-9-tetrahydrokannabinolin jopa 0,15-prosenttinen pitoisuus, voi olla joillekin jäsenvaltioille vaikea tehdä. Tämän vuoksi WHO suosittelee, että huumausaineyleissopimuksen listaan I lisätään alaviite seuraavasti: ”Valmisteet, jotka

⁶ Ks. kaikkien kysymysten ja vastausten kokoelma 26. marraskuuta 2019 alkaen osoitteessa https://www.unodc.org/documents/commissions/CND/CND_Sessions/CND_63/CRPs/ECN72020_CRP_4_V2000845.pdf

⁷ Analyysi kannabista ja kannabikseen liittyviä aineita koskevien WHO:n suositusten vaikutuksista kansainvälisen huumausainevalvontajärjestelmän valvontavaatimukseen, 15. kesäkuuta 2020, INCB:n sihteeristö.

sisältävät pääasiassa kannabidiolia ja enintään 0,2 prosenttia delta-9-tetrahydrokannabinolia, eivät kuulu kansainväliseen valvontaan.”

- (26) Suositus kuitenkin alentaisi näiden valmisteiden nykyistä valvontatasoa, raja-arvon vahvistamiselle 0,2 prosenttiin ei ole riittävästi tieteellistä näyttöä, suosituksen sanamuoto ei sulje pois mahdollisia eriäviä tulkintoja 0,2 prosentin raja-arvon laskutavasta, ja toimenpiteen tekninen toteuttaminen on vaikeaa teknisiin ja hallinnollisiin valmiuksiin liittyvistä syistä. Kannabidiolin kohtelu muista kannabinoideista poikkeavalla tavalla ei ole yleissopimusten listoissa käytössä olevan rakenteen mukaista. Suositus, siinä muodossa kuin se on laadittu, ei tarjoa riittävää oikeusvarmuutta eikä ole asianmukainen ratkaisu kannabidiolin osalta.
- (27) Tämän vuoksi unionin kantana olisi oltava, että äänestetään sitä suositusta vastaan, jonka mukaan alaviite ”valmisteet, jotka sisältävät pääasiallisesti kannabidiolia ja enintään 0,2 prosenttia delta-9-tetrahydrokannabinolia” lisätään kannabista ja kannabishartsia koskevaan kohtaan huumausaineyleissopimuksen listassa I.
- (28) Lisäksi kun otetaan huomioon mahdolliset korkean lisäarvon kannabidiolisovellukset esimerkiksi terveydenhuolto-, kosmetiikka- ja elintarvikealalla sekä teolliseen käyttöön tarkoitetun hampun viljelyn taloudellinen ja ympäristöpotentiaali, WHO:ta kehoitetaan kiireesti esittämään tarkistettu suositus, jotta voidaan päättää kannabidiolin kansainvälisen valvonnan asianmukaisesta tasosta, mukaan luettuna mahdollisuudesta vapauttaa se tällaisesta valvonnasta.
- (29) WHO:n asiantuntijakomitean arvion mukaan delta-9-tetrahydrokannabinolia sisältäviä lääkkeitä ei ole yhdistetty väärinkäyttö- tai riippuvuusongelmiin eikä niitä ohjata muuhun kuin lääketieteelliseen käyttöön. Lisäksi WHO totesi, että tällaiset valmisteet on laadittu siten, ettei niitä todennäköisesti käytetä väärin, eikä niiden tosiasiallisesta väärinkäytöstä tai haittavaikutuksista ole näyttöä siinä määrin, että olisi perusteltua pitää yllä nykyisen tasoinen valvonnan taso, joka liittyy huumausaineyleissopimuksen listaan I tai psykotrooppisia aineita koskevan yleissopimuksen listaan II. WHO suosittelee tämän vuoksi, että ”**valmisteet, jotka on valmistettu joko kemiallisen synteetin avulla tai kannabisvalmisteena** ja jotka on yhdistetty yhden tai useamman muun ainesosan kanssa lääkevalmisteiksi sellaisella tavalla, että delta-9-tetrahydrokannabinolia ei ole mahdollista ottaa talteen saatavilla olevin keinoin tai sellaisina määrinä, että siitä aiheutuisi kansanterveydellinen riski”, lisätään huumausaineyleissopimuksen listaan III.
- (30) Suosituksen sanamuoto, joka koskee ”lääkevalmisteita”, ei kuitenkaan perustu mihinkään huumausaineyleissopimuksessa määriteltyyn termiin. Lisäksi suosituksesta saattaisi aiheutua jäsenvaltioille ylimääräistä sääntelytaakkaa, sillä niiden olisi määriteltävä suosituksessa käytetyt käsitteet suosituksen yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi ja vahvistettava, täyttyykö edellytys, jonka mukaan ainetta ei ole mahdollista ottaa talteen ”saatavilla olevin keinoin”, kunkin tuotteen osalta.
- (31) Tämän vuoksi unionin kantana olisi oltava, että äänestetään sitä suositusta vastaan, jonka mukaan ”valmisteet, jotka on valmistettu joko kemiallisen synteetin avulla tai kannabisvalmisteena ja jotka on yhdistetty yhden tai useamman muun ainesosan kanssa lääkevalmisteiksi sellaisella tavalla, että delta-9-tetrahydrokannabinolia ei ole mahdollista ottaa talteen saatavilla olevin keinoin tai sellaisina määrinä, että siitä aiheutuisi kansanterveydellinen riski”, lisätään huumausaineyleissopimuksen listaan III.

- (32) On aiheellista vahvistaa huumausainetoimikunnassa unionin puolesta otettava kanta, koska näiden kannabiksen ja kannabikseen liittyvien aineiden listaamista koskevat päätökset voivat vaikuttaa ratkaisevasti unionin lainsäädännön sisältöön, erityisesti puitepäätökseen 2004/757/YOS.
- (33) Unionin kannan esittävät ne jäsenvaltiot, jotka ovat jäseninä huumausainetoimikunnassa, toimien yhdessä.
- (34) Puitepäätös 2004/757/YOS sitoo Tanskaa, ja sen vuoksi Tanska osallistuu tämän päätöksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.
- (35) Puitepäätös 2004/757/YOS sitoo Irlantia, ja sen vuoksi Irlanti osallistuu tämän päätöksen hyväksymiseen ja soveltamiseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Huumausainetoimikunnan uudelleen koolle kutsutussa 63. istunnossa 3 ja 4 päivänä joulukuuta 2020, kun huumausainetoimikunnan on määrä antaa päätökset aineiden lisäämisestä Yhdistyneiden kansakuntien vuoden 1961 huumausaineyleissopimuksessa, sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 1972 pöytäkirjalla, ja psykotrooppisia aineita koskevassa Yhdistyneiden kansakuntien vuoden 1971 yleissopimuksessa oleviin listoihin tai aineiden poistamisesta listoista, unionin puolesta otettava kanta esitetään tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

Edellä 1 artiklassa tarkoitetun kannan esittävät ne jäsenvaltiot, jotka ovat jäseninä huumausainetoimikunnassa, toimien yhdessä.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu jäsenvaltioille perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*